

## หมาแทะกระดูก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันคืนล่วงไป ๆ นะ เวลาเราเกิดมานี้ชีวิตเราอยู่ อยู่กับวันคืนที่มันล่วงไป โลกเขาเป็นอยู่อย่างนี้ เราเกิดมาแล้วก็พบโลกขึ้นมาอย่างนี้ เราตายไปแล้วโลกก็อยู่อย่างนี้ คนที่ตายไป เห็นใหม่ คนเขาตายไปโลกก็อยู่ปัจจุบันนี้ โลกไม่เห็นเปลี่ยนแปลงเลย ก็อยู่กันได้ เวลาเขาเกิดมา เขาเกิดมาเพื่ออยู่บน โลก เราก็เหมือนกัน ถ้าเราตายไปแล้วโลกก็เป็นอย่างนี้ อันนี้ที่ว่าเวลารูบจะตายไปนี่ อันนี้มันสำคัญกับเรา พลังงานต่าง ๆ มันมีอยู่แล้วพลังงานของมัน

แต่พลังงานของใจสิ ใจนี้เป็นพลังงานอันหนึ่ง มีลมหายใจเข้าลมหายใจออกอยู่ ชีวิตเรายังสืบต่อไป ลมหายใจเข้าไม่หายใจออกนี่ มันก็ดับ พอดับแล้วพลังงานนี้ไม่ดับ เวลาตายไปนี่เราตายเลย ๆ เราเข้าใจว่าตายไป แต่หัวใจมันไม่ตาย หัวใจมันมีอยู่ เวลาตายไปศพนี่เอาไปที่วัด ไปเผากัน เอาไปฝังกัน ศพนี้มีป่าช้า แต่ป่าช้าของใจไม่มี ป่าช้าของหัวใจใครเคยเห็นป่าช้าของหัวใจบ้าง หัวใจเป็นศพอยู่ที่ไหน?

แล้วปฏิเสธได้ไหมหัวใจไม่มี ถ้าปฏิเสธว่าหัวใจไม่มี เวลาสุขทุกข์ร้อนเวลาเขาบอกเรา ปฏิเสธได้สิว่าทุกข์ร้อนเราต้องไม่เกี่ยว ทำไมทุกข์ร้อนมันมีกับเรา แล้วไม่ใช่กรรมได้ด้วยนะ เวลามันทุกข์มันร้อน เวลาปกคตินี้สบายใจมากเลย พอไปคิดถึงเรื่องที่บาดหัวใจมันจะเจ็บปวดขึ้นมาทันที กรรมดานี้ข้อมูลไปสะสมอยู่ที่ใจแล้วหนึ่ง แล้วใจนี้ไม่มีวันตายหนึ่ง มันเก็บสะสมไว้แต่ละภพแต่ละชาติสะสมไป จนเป็นจริตนิสัย จนเป็นสันดานของแต่ละบุคคลที่ไม่เหมือนกัน แล้วมันวูบดับไป เวลามันจะวูบดับไปนี่มันเสียดายโอกาสไป

เราเกิดมาพบพุทธศาสนา แม้แต่เทวดาเราอยากเป็นเทวดากันนะ อยู่ในธรรมบท เวลาเทวดาเขาจะตายกัน แสงมันจะเริ่มวูบ แสงมันจะน้อยลงไป ชีวิตของเขาอยู่ด้วยแสง อยู่ด้วยทิพย์

แสงมันจะจางลง ๆ มันจะเฉา มันจะตายไป เขาจะเศร้ามาก เขาจะหงอยเหงามาก แล้วเขาอวยพรกัน อยู่ในพระไตรปิฎกนะ บอกว่า “ตายไปแล้วให้เกิดเป็นมนุษย์ เทวดานี้ตายแล้วให้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์แล้วพบพุทธศาสนา”

พบพุทธศาสนาจะได้ทำบุญกุศลนี้ไง บุญกุศลอันนี้ที่ว่าเวลาวูบแล้วตายไป อะไรมันพาเกิดพาดีพาไม่ดี บุญกุศลทำคุณงามความดีนี้ ถ้าสวรรค์นรกไม่มีเราก็ดสบายใจ เราได้สร้างสมบุญกุศลของเรา เราได้สบายใจ ถ้ามันมีจริงขึ้นมา สละออกไปนี่ ทานนะกว่าจะหามาได้ เป็นผลงานของเราทั้งหมดเลย งานของเราเราทำงานทำการมานี้ เพื่อหาเงินหาทองมา ไปซื้อพวกนี้มา นี่มันกำลังงานมาจากเรา กำลังงานมาจากใจแล้วหนึ่ง แล้วใจนี้คิดสละออกหนึ่ง สละออกจากที่มันสละออกไป มันย้อนกลับมาที่หัวใจ ถ้ามันวูบไปนี่บุญกุศลพาเกิดใจ พาให้มันเกิดดีขึ้นมา

เวลามันตายไปมันถึงไม่มีวันตาย เราว่าตาย ๆ ๆ เปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติ เวลาเราตาย แต่ตัวนั้นไม่มีวันตาย พลังงานนั้นไม่มีวันตาย มันมหัศจรรย์ตรงนี้ แล้วใครสอนอย่างนี้นะ พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้นะ สอนว่า “ใจไม่เคยตาย” พอใจไม่เคยตาย ใจเกิดตาย ๆ บ่อย ๆ นี่มันเปลี่ยนสมมุติแล้วสมมุติเป็นบัญญัติ บัญญัติแล้วเป็นวิมุตติ จากวิมุตติขึ้นมาใจที่ไม่เคยตายมันเข้าได้กับนิพพานไง

สิ่งที่ไม่เคยตาย พลังงานที่ว่าไม่มีการสืบทอด พลังงานนิ่งอยู่ พลังงานอยู่เฉย พลังงานเย็น พลังงานนั้นคือนิพพาน นิพพานคือไม่สืบทอด เราสืบทอดวันคืนล่วงไป ๆ นี่เวลาวันหนึ่งเป็นจี๊ข้าของเวลาใจ ในวิญญูะนี่เป็นจี๊ข้าของเวลาทั้งหมดนะ ๒๔ ชั่วโมงเป็น ๑ วัน แล้วที่ว่าเวลาตายไป ๑๐๐ ปีเป็น ๑ วันของทิพย์เขาไปนี่ นั่นก็เป็นจี๊ข้าของเวลา เวลานั้นมันยังเป็นจี๊ข้าของเวลาตลอดไป

ในวิญญูะนี้คุ้มครองนะ ในสมมุติของใจนี้มันต้องไปเกิดเป็นภพเป็นชาติ นั้น ภพชาตินั้นก็ ต้องไปอยู่ในสถานะนั้น สถานะนั้นก็ต้องทุกข์ยากไปอย่างนั้น เวลาเขาเคลื่อนไป ใจก็เคลื่อนไป เหนียวรั้งกัน เคยเห็นไหม ไม่อยากตาย ไม่อยากแก่ นี่มันจะไปดึงเวลาไว้ได้อย่างไร จะดึงว่าความ

ไม่ให้เป็นไปได้อย่างไร เวลามันผ่านไปนี่ ร่างกายนี้เผาไหม้ไปตลอดเวลา มันชราภาพ มันคร่ำคร่าไป มันต้องแก่เฒ่าไป

“ชาติปี ทุกขา การเกิดนี้เป็นทุกข์อย่างยิ่ง” เพราะมีการเกิด การแก่ การชราภาพ การเจ็บไข้ได้ป่วยนี้ตามมา แล้วก็ต้องตายไป นี่เวลายันหมุนเวียนสับเปลี่ยนไป แล้วเราจะเป็นจะตายไปนี่มันเป็นธรรมชาติของมันอันนั้น แต่ถ้าเราเข้าใจเรื่องศาสนา ทานแล้วมีศีล มีศีลจะเริ่มจับเรื่องของหัวใจได้ มีศีลรักษาศีลเข้ามา ดูเรื่องของใจเข้ามา จับเรื่องของใจนี้ ถ้าทำความมีศีลนี้ มีสมาธิ ถ้ามีศีลแล้วสมาธิมันจะเกิดขึ้นง่าย พอสมาธิเกิดขึ้นง่าย นั่นไง สิ่งที่ไม่มีมันจะจับต้องได้

เพราะอะไร? เพราะจิตของคนสงบขึ้นมา มันสงบเข้าไปในธรรมชาติของมัน มันจะกระทบกับหัวใจของมัน นี่สิ่งที่ความสงบ พอความสงบเกิดขึ้นไป ๆ นี่หมาแทะกระดูก หมาแทะกระดูกนี้หลงปู่ฝันเห็นธรรมข้อนี้ ท่านเอามาพิจารณามากเลย หมาแทะกระดูก หมามันแทะกระดูกของมัน มันได้แต่อะไรของมันนี่ มันแทะกระดูกไป มันนึกว่ากระดูกนี้เป็นอาหาร มันก็ได้กินแต่น้ำลายของมัน กินแต่ความคิดของมัน เห็นไหม

อันนี้ก็เหมือนกัน จิตพอสงบขึ้นมา มันว่าเป็นความสงบ จิตของเราเห็นตัวตนขึ้นมา มันคิดว่ามันเป็นความสงบ มันแทะอารมณ์ของตัวเองไง เวลาอารมณ์ตัวเองมันเกิดขึ้นมานี้ มันก็ดื่มกินอารมณ์ของตัวเอง มันไม่เห็นตัวตน มันไม่เข้าใจตามความเป็นจริง มันไม่วิปัสสนา ถ้าวิปัสสนานี้หมาแทะกระดูก มันเป็นธรรมชาติของหมาที่แทะกระดูก หมาเจอกระดูกไม่ได้ ธรรมชาติของมัน มันจะชอบมาก มันจะนอนแทะของมันอย่างนั้น

อันนี้ก็เหมือนกัน เวลาอารมณ์เกิดขึ้นมานี้ เราจะไม่ให้มันเป็นไป เป็นไปไม่ได้หรอก จิตมันเกาะเกี่ยวอารมณ์ นั่นละมันแทะกระดูก มันแทะอารมณ์ตลอดไป แล้วมันทำอะไรไม่ได้ อารมณ์เกิดขึ้นมากี่เสพ ๆ ถ้าเข้าไปจะเห็น มันก็วนอยู่อย่างนั้นไซ้ไหม แล้วมันปล่อยวางนะ หมาเวลาปล่อยวางกระดูก มันก็วางกระดูกจนหมดไป หรือมันทิ้งกระดูกแล้วมันวางไว้ มันไปนอนของมันปกติของมัน ก็ว่าอันนั้นเป็นผล

เวลาจิตสงบขึ้นมาเนี่ย มันไม่แทะกระดูก มันปล่อยวางกระดูก ปล่อยวางอารมณ์ของตัวเอง  
ขึ้นไป จิตมันสงบเข้ามา ๆ มันว่าอันนี้เป็นผล พออันนี้เป็นผลนี้ พอออกมาแล้วมันไม่เป็นผลอะไร  
เพราะกระดูกมันมีอยู่ อารมณ์มันมีอยู่มันกระทบกันอีก พอกระทบกันอีกมันก็เกิดขึ้นอีก นี่หมา  
แทะกระดูก ถ้าคิดลงไปเนี่ยมันเป็นไปตามอย่างนั้น

แต่ถ้าเกิดปัญญาขึ้นมา ทำปัญญาขึ้นมา สีดล สมาธิ ปัญญา ปัญญาอย่างนั้นปัญญาที่ว่าหมา  
แทะกระดูก จิตนี้กระทบอารมณ์เนี่ยมันเป็นปัญญาโดยธรรมชาติของมันที่เกิดขึ้นนะ ปัญญาในการ  
ปฏิบัติของเราเนี่ย ปัญญาในการเกิดขึ้นคือปัญญาต่อหน้า ปัญญาในการกระทบรู้ สิ่งที่กระทบสัมผัส  
รู้ขึ้นนะ มันก็เกิดปัญญาขึ้นมา

ประสบการณ์ใจ ประสบการณ์ของจิตอันนั้นมันขึ้นมา แต่ไม่ใช่ภาวนามยปัญญา  
ภาวนามยปัญญาประสบการณ์ใช้ไม่ได้ ประสบการณ์กระทบตรงเข้าไป ๆ จนมันเกิดความรู้อัน  
ใหม่เกิดขึ้นมา ความรู้อันใหม่อันนั้นนะ ความรู้อันใหม่ถึงเป็นภาวนามยปัญญา ความรู้อันใหม่  
ขึ้นมาที่ว่าไม่ใช่หมาแทะกระดูก หมาแทะกระดูกนี้เป็นธรรมชาติ

แต่ความรู้อันใหม่ขึ้นมาเนี่ยมันไม่เป็นธรรมชาติหรอก มันเห็นว่าหมาเนี่ยหมาแทะกระดูก  
กระดูกคืออะไร? หมาคืออะไร? มันจะแยกแยะสิ่งนั้นใจ มันแยกแยะว่าหมาคือหัวใจของเรา มัน  
โง่งเง่าเต่าตุ่นอย่างนั้น มันสัมผัสไปตามธรรมชาติของมัน ธรรมชาติของมันมีอย่างไรมันก็สัมผัส  
ไปอย่างนั้นนะ แล้วมันก็เข้าใจตามธรรมชาติของมัน เห็นไหม จินตมยปัญญา มันกระทบสิ่งนั้น  
เกิดขึ้นมา ปล่อยวางเข้าไป ๆ

แล้วถ้าภาวนามยปัญญาเกิดขึ้นละ มันต้องมีการภาวนามยปัญญาจับตัวหมาให้ได้ อันนี้เรา  
ไม่เห็นนะ เราเป็นหมาเสียเองนะ จิตนี้มันเป็นหมาเสียเอง พอเป็นหมาเสียเองมันกระทบเองมันก็  
ปล่อยวางเองโดยธรรมชาติของมัน มันเป็นหมา มันไม่สามารถเป็นบุคคลขึ้นมาได้ เป็นสัตว์  
ประเสริฐขึ้นมาได้ มันก็เวียนตายเวียนเกิดตามที่ว่านี่ มันต้องเวียนตายเวียนเกิดไปตามวัฏฏวน ตาม  
กรรมอันนั้น

แต่คนฉลาดยังดีนะ พวกเราชาวพุทธเป็นคนที่ฉลาด สะสมบุญกุศลไว้ ถึงจะออกจากบ้าน ให้มีเสบียงไป จิตนี้ออกจากร่างกายนี้ให้มีบุญกุศลกับจิตดวงนี้พาเกิดพาตายไปตลอด จนเข้าใจ จนละเอียดเข้ามา วุฒิภาวะของใจมันเจริญขึ้นมา วุฒิภาวะของใจมันพัฒนาขึ้นมา จนว่าท่านก็เป็น ท่าน เข้าใจว่าให้ท่านเป็นท่าน ท่านอันนี้เป็น ๓ เส้า เห็นไหม ท่าน ศีล ภาวนา เป็น ๓ เส้า เป็นผู้ได้ ตั้งจิตขึ้นมา ท่านก็ให้ขึ้นมาเพื่อให้ภาวนาง่ายขึ้นมา มีทานขึ้นมาจิตมันอ่อนนุ่ม ควรแก่การงาน

ถ้าเกิดถ้ารักษาศีล รักษาศีลขึ้นมาจนภาวนาขึ้นมา จนจิตมันสงบ เป็นหมา จนหมากับ กระดุกนั่นเห็นตัวใจ การที่ว่าเห็นหมาหรือเห็นกระดุกนั่นนะ ภายกับใจนี้เห็นกายหรือใจ พอเห็น กายหรือใจขึ้นมามันจะเห็นจิต เห็นจิตเห็นกาย พอเห็นจิตเห็นกายนี้ นั่นนะงานชอบ ตัวหมามันเป็นไปเองโดยธรรมชาตินะ นี่มันวทวนตรงนี้ คิดว่ามันเห็นว่าคำว่าหมานี่คนอื่นพูดไป สมบัติมัน ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราไปศึกษามานี้ เราว่าเราเข้าใจ เราว่าเรารู้

อันนี้ก็เหมือนกัน ธรรมชาติของหลวงปู่ฝั้นนะหมาแทะกระดูกนี้ หลวงปู่ฝั้นท่านเห็น ท่านเอามาเป็นคติใจสอนท่าน ท่านเห็นหมาแทะกระดูกแล้วท่านกระทบเข้ามาถึงจับหัวใจของตัวเอง ใจ เรานี้มันหมาแทะกระดูกโดยธรรมชาติของมัน แต่ธรรมชาติของมัน ฟังสิ ธรรมชาติของมันคือสิ่งที่กระทบ แต่ธรรมชาติของการรู้เห็นมันเป็นการเข้าไปจับต้องมัน เข้าไปจับ เข้าไปคว้าตัวมันไป เข้าไปจับต้องได้

พอเข้าไปจับต้องได้มันเป็นงานชอบ งานชอบมันจับกายกับจิตได้ ถ้าจับกายกับจิตได้ก็ จับตัวหมาได้ เราถามไซ้ไว้ ฝึกหมานั้นจนหมานั้นฉลาดขึ้นมา จนหมานั้นเราให้อาหารมัน ถึง ธรรมชาติของมันมันจะแทะกระดูกนั่นคือขั้นชั้กับใจมีอยู่ด้วยกัน นั่นธรรมชาติของมัน แต่ถ้ามี อาหารเข้าไปนี่ อาหารที่กินแล้วอึดท้อง กินแล้วสุขสบาย เห็นไหม หมากินข้าวกินปลาแล้วอึด ท้องนอนเล่นอยู่ กระดุกมันจะนอนมองเฉย ๆ เลย มันไม่สนใจ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าภาวนามยปัญญาเกิดขึ้นมานี้ ปัญญาเกิดขึ้นมามันได้ตรงขึ้นมา มัน ใคร่ครวญความเป็นจริงของมัน กระดุกกินไม่ได้ มันมีอยู่นั่นมันเป็นธรรมชาติของมันที่ว่าเราเกิดขึ้นมาเป็นสถานะของมนุษย์ มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ หัวใจนี้ปกครองด้วยธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ธาตุ ๔

และขั้น ๕ นี้เป็นเครื่องมืออาศัยของใจต่างหาก ใจเกิดเป็นมนุษย์นี้ชาติหนึ่ง มันก็ได้อาศัยชาตินี้เป็นมนุษย์สร้างคุณงามความดีไป ขั้น ๕ เวลาตายไปแล้วไปเกิดเทวดามีขั้น ๔ เกิดเป็นพรหมมีขั้น ๑

แล้วถ้าไม่เกิดเลยล่ะ? ไม่เกิดเลยจิตนั้นก็ปล่อยวางออกไปทั้งหมด ปล่อยวางออกไปมันจะปล่อยวางได้อย่างไรถ้ามันชำระ มันต้องชำระสิ่งนั้นออกไปด้วยภาวนามยปัญญาอย่างนี้ มนุษย์ถึงประเสริฐตรงนี้ไง ประเสริฐที่มีมรรคอรียสัจจัง มีทางอันเอก มีทางพ้นทุกข์ไป มีศาสนาให้เครื่องดำเนินใจ ศาสนาพุทธเราเริ่มแต่ทำทาน รักษาศีล แล้วภาวนาจนหลุดพ้นไปได้ เหมือนกับอาจารย์มหาบัวบอก “เหมือนกับห้างสรรพสินค้า” เราเข้าไปในห้างสรรพสินค้ามีสินค้าขายทุกอย่างเลย มันเป็นที่ว่าเรามีเงินพอขนาดไหน เงินในกระเป๋าเรานี่ จะซื้ออะไรได้

อันนี้ก็เหมือนกัน ความเห็นของเรา ความเชื่อของเราขนาดไหน เราก็จะเอาของมาก ๆ สิ่งนั้น ถ้าความเชื่อเราไม่เชื่อเรื่องบุญกุศลมากเกินไป เราก็ทำว่า เอ้อ...สักแต่ว่าทำ เห็นไหม เด็ก ๆ มาที่นี่ไม่รู้เรื่องบุญกุศลนะ เด็กมันเล็กเกินไป มันไม่เข้าใจหรอก พ่อแม่ให้มาก็มาตามพ่อแม่ ทำเหมือนกัน สักแต่ว่าทำ บุญน้อยกว่าพ่อแม่ แต่ก็ได้บุญไปเรื่อย ๆ

แต่ถ้าพ่อแม่มาเห็นไหม พ่อแม่คนไหนหรือว่าผู้ใหญ่คนไหนศรัทธามาก เวลาทำ จบนบใส่หัวขึ้นมา ก็บคืออธิษฐานใจ สละออกไปนี้หัวใจมันเปิดกว้าง บ้านเราเปิดประตูกว้างอากาศจะเข้าได้เต็มที่เลย นี่มันไม่เหมือนกัน พอความเห็นของเรา เจตนาของเราขนาดไหน เรามีความเจตนาขนาดไหนเราสร้างของเราขึ้นมา สร้างเหตุขึ้นมาเพื่อจะได้เอาเงินนั้นไปซื้อสมบัติขึ้นมา

อันนี้ก็เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ชี้ทาง ทำทางแล้วเราจะทำได้เราต้องประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เจตนาที่เห็นแต่เราเห็นสินค้า เราจะหยิบสินค้าในห้างสรรพสินค้า นั่น แต่เราต้องพยายามสร้างหาเงินหาทองของเราขึ้นมา มีสมาธิขึ้นมา ใจมีความสงบของจิตขึ้นมา มันจะเป็นโลกุตตระ ถ้าความสงบนี้ไม่เกิดขึ้นมันเป็นโลกียะ ความคิดนั้นมันก็เหมือนหมากกับกระดูกนะ กระทบกันอยู่อย่างนั้น

ถ้าเป็นโลกุตระนะมันจะเป็นตัวหมาเสียเอง หมานั้นจะฉลาดขึ้นมา หมานั้นจะทำให้ตัวเองนี้เป็นสัตว์ประเสริฐ เป็นมนุษย์ เป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม จนกว่าถึงที่สุดแล้ว พ้นจากกิเลสไปทั้งสิ้น เพราะไอ้ตัวที่หมาแทะกระดูกอันนั้นนะ มันเคยเป็นคติสอนใจ มันเตือนใจเข้ามาถึงเราได้ ถ้าเราไม่คิดเตือนใจเข้ามา มันจะเข้ามาไม่ถึงเรา มันก็เห็นภาพแล้วก็วางไว้อย่างนั้น

ถ้าเราเห็นภาพแล้ว ใจกับอารมณ์เป็นอย่างนั้นใหม่ คิดให้เข้ามานี้ ทำไมมันโง่งขนาดนั้น ทำไมเอาความทุกข์มาให้เราขนาดนั้น มันย้อนกลับเข้ามามันก็เป็นที่ประโยชน์กับตัวเราเอง พอเป็นที่ประโยชน์กับเรา มันก็เป็นผลประโยชน์ของใจดวงนั้น ใจดวงนั้นจะประเสริฐขึ้นมาเพราะธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เราเจอแล้ว

แล้วเราปฏิบัติตาม เราคิดค้น เราค้นคว้าเข้ามาภายใน จะเป็นประโยชน์ของใจดวงนั้น นั่นนะเจตนาเกิดจากใจดวงนั้น นี่ศรัทธาความเชื่อ แล้วก็สร้างสมขึ้นมา เป็นสมบัติของใจตัวเอง แล้วจะซึ่งใจดวงนั้นมาก ศาสนากับใจเป็นอันเดียวกันแล้วจะซึ่งใจดวงนั้นมาก เอวัง